

PLACID ATYA TANÚSÁGTÉTELE

„SZERETTEIM, A TŰZPRÓBÁN, AMELY KÍSÉRTÉS GYANÁNT TÖR RÁTOK, NE RÖKÖNYÖDJETEK MEG, MINTHA VALAMI DÖBBENETES DOLOG ÉRNE TITEKET! HA VALAKI, MINT KERESZTÉNY SZENVED, NE SZÉGYENKEZZÉK, HANEM DICSŐÍTSE ISTENT AZZAL, HOGY EZ AZ OSZTÁLYRÉSZE.”

(1 PÉT 4,12,16)

Placid atya élete egy adott kor polgári és katolikus, sőt jól beágyazott szerzetes-paptanári nyomvonalán indult, sőt sikeres is volt. Egy nem várt történeti pillanatban minden az ellenkezőjére fordult, semmivé és senkivé lett, és itt, a nullponton történt élete fordulata, itt tudott hivatása radikális kihívására pozitív választ adni.

Maga így fogalmazta meg később *Keresztút* című imádságában: „*Nem emlékezem, hogy a vonaton kértük volna a keresztúton eleső Jézus segítségét. Teljesen önmagunkkal voltunk elfoglalva. [...] Azelőtt én főtisztelendő tanár úr voltam mindenkinek; ott viszont már nem voltam még ember sem.*” A szenvedés és kiszolgáltatottság – ahogy Jézust is a kereszten – léte nullpontjára juttatja. Ez lesz a fordulat: „*Megváltó Jézusunk testestül-lelkestül velünk maradt a világ végéig [...] ez adott erőt akkor is, amikor megtorpantam. Sztálin halála után történt, hogy arról a rabtelepről, ahol voltam, 46 magyar hazaindult Magyarországra. Voltak közöttük 25 évre elítéltek is. Nekem csak 10 éves volt az ítéletem, de nem kerültem közéjük. Kézenfekvő volt, hogy számomra bezárult a kapu, mert ilyen alkalom még egy nem lesz. Ez a halált jelentette. Ebből az állapotból mentett ki a jó Isten azzal, hogy megváltó Jézusunk testestül-lelkestül velünk maradt, ő pedig kereszthalála után feltámadt, hogy mi is feltámadhassunk!*”

Placid atya a Gulag szenvedései közepette „tüzes kohón” ment át, megtisztult, egyedül Jézus Krisztus maradt meg reménynek, akivel azonosulni tudott. Mivel meghalt vele, fel is támadott vele, és hátralévő életére megszabadult a szokásos emberi, adott esetben egyházi nyűgöktől, mint karrier, siker, anyagiak, elismerések stb. Szabaddá vált önmagától, szabaddá Isten és embertársai szolgálatára, aminek béke és öröm, bölcsesség volt az ajándéka.

Amikor eléje térdeltem, az szenvedéseinek, hívő élettapasztalatának, hűségének kijáró testvéri tisztelet volt, egyúttal a bocsánatkérés és hála gesztusa is. Hosszú, szenvedéssel, de ugyanakkor kiengesztelődéssel teli életét szerettem volna szavak nélkül megköszönni.

VÁRSZEGI ASZTRIK

Várszegi Asztrik pannonhalmi főpát letérdel és kezet csókol Placid atya rubinmiséjén
2009-ben a budai Szent Imre-plébániatemplomban. Fotó: Király Csaba